

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Суттєве зростання кількості стихійних лих, пандемій та соціально-політичних криз підкреслює критичну роль органів державної влади в управлінні надзвичайними ситуаціями. Ухвалення рішень за складних умов значно відрізняється від усталених процесів управлінської діяльності через підвищену невизначеність і ризики [1]. Зазначені рішення спрямовані на захист громадської безпеки, мінімізацію збитків та забезпечення швидкого відновлення у посткризовий період.

Надзвичайні ситуації являють собою багатоаспектне середовище, що характеризується невизначеністю, часовими обмеженнями та значними потенційними наслідками [2]. Органи державної влади повинні долати різноманітні виклики на основі складних підходів, що поєднує швидке реагування зі стратегічним управлінням. Процес прийняття рішень у надзвичайних умовах значно відрізняється від стандартних адміністративних процедур, вимагаючи підвищеної адаптивності, міжвідомчої координації та розширених можливостей оцінки ризиків.

У ситуаціях надзвичайного характеру система управління потребує від державних інституцій створення та застосування стійких і ефективних механізмів для ухвалення рішень, які можуть адекватно відповідати на непередбачувані обставини зі складними наслідками [3]. Прийняття рішень у державному управлінні традиційно спирається на раціональні моделі, де визначені цілі та логічний аналіз спрямовують вибір управлінського рішення. Однак надзвичайні ситуації часто вимагають обмеженої раціональності, коли рішення можуть ґрунтуватися на неповній інформації та евристичних судженнях. Поведінкові підходи також підкреслюють вплив суб'єктивних факторів, таких як стиль лідерства та організаційна культура, у реагуванні на кризу.

Під час надзвичайних ситуацій органи державної влади повинні сформулювати дієві механізми обробки інформації, що передбачає [4; 5]:

- впровадження систем збору та аналізу даних у режимі реального часу;
- використання сучасних комунікаційних технологій;
- створення багатоканальних протоколів перевірки інформації.

Здатність швидко синтезувати складну інформацію з різних джерел стає вирішальною для розробки своєчасних та ефективних заходів реагування. Особи, які приймають рішення, повинні швидко оцінювати вхідні дані, виявляти критичні закономірності та формувати стратегічні заходи в надзвичайно стислі терміни.

Ефективне управління надзвичайними ситуаціями вимагає безпрецедентного рівня міжвідомчої співпраці. Для цього необхідно усунення усунути адміністративні перепони для об'єднання командних структур, інтеграції комунікаційних платформ та посилення гнучкості механізмів розподілу ресурсів. Зазначений підхід забезпечує цілісне і скоординоване реагування, яке виходить за межі окремих відомств і максимізує колективні організаційні можливості.

Надзвичайні ситуації вимагають динамічного та адаптивного підходу до управління ризиками, що передбачає постійну переоцінку рівня нових загроз та впровадження протоколів швидкої модифікації. Традиційні лінійні моделі оцінки ризиків виявляються неадекватними у мінливому середовищі, що вимагає більш складних, нелінійних підходів, які можуть враховувати швидкі контекстуальні зміни.

Сучасне управління в надзвичайних ситуаціях все більше покладається на передові технологічні рішення. Штучний інтелект, предиктивна аналітика та технології моделювання в реальному часі стали невід'ємною частиною процесів прийняття рішень. Зазначені технології дозволяють покращити точність прогнозування загроз і моделювання сценаріїв та раціоналізувати розподіл ресурсів. Інтеграція технологічних інструментів з існуючим досвідом створює більш надійний та адаптивний підхід до управління надзвичайними ситуаціями.

Успіх у прийнятті управлінських рішень органами державної влади залежить від розробки складних, гнучких і технологічно інтегрованих систем, здатних ефективно реагувати на безпрецедентні виклики. Постійна еволюція стратегій управління надзвичайними ситуаціями вимагає безперервних досліджень, технологічних інновацій та адаптивної організаційної культури. Органи державної влади повинні інвестувати у постійне навчання,

технологічну інфраструктуру та стратегічне планування, щоб посилити свої можливості реагування на надзвичайні ситуації.

Прийняття управлінських рішень органами державної влади в умовах надзвичайних ситуацій характеризується поєднанням правових повноважень, централізованого контролю, координації між інституціями та необхідності гнучкості та прозорості. Характер надзвичайних ситуацій вимагає гібридного підходу, що поєднує структуровані протоколи з динамічним реагуванням. Розуміння вказаних особливостей є ключовим для покращення підготовки до майбутніх викликів та забезпечення готовності органів влади до широкого спектру криз. Зосередження на розробці більш досконалих міждисциплінарних підходів, посилення систем страхової документації та ситуаційних центрів може запропонувати шлях до сталого державного управління в умовах надзвичайних ситуацій і криз.

Список використаних джерел

1. Махначова, Н. М. (2023). Особливості прийняття управлінських рішень органами публічної влади в екстремальних умовах. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2022. Вип. 29. С. 39-44.
2. Григоренко Н. В. Надзвичайні ситуації як чинник впливу на розвиток системи надання державних послуг у сфері цивільного захисту. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2018. Вип. 1(8). С. 389-398.
3. Яремко І. Особливості прийняття та реалізації управлінських рішень в системі публічного управління. *Грааль науки*. 2021. №7. С. 57-61.
4. Організація системи забезпечення національної стійкості на регіональному і місцевому рівнях : аналіт. доп. / [Резнікова О. О., Войтовський К. Є. Лепіхов А. В.] ; за заг. ред. О. О. Резнікової. Київ : НІСД, 2021. 140 с.
5. Mizrahi S., Cohen N., Vigoda-Gadot E., Krup D. N. Compliance with government policies during emergencies: Trust, participation and protective actions. *Governance*. 2023. №36(4). P. 1083-1102.